



ÇOCUK VE SORUMLULUK

Hepimiz geliştikçe hayatla baş etmeyi öğreniriz, üzerimize düşen sorumlulukların farkına daha kolay varırız. Sorumluluk alma, problem becerisi geliştirme doğuştan getirdiğimiz yeteneklerimiz değildir, ancak dışardan öğrenilir. Bizlerin de yetişkin olarak çocuk yetiştirmede en büyük sorumluluklarımızdan bir tanesi, çocuğumuza sorumluluk vererek onların hem özgüvenine katkı sağlamak, hem de bağımsızlık becerileri kazanmalarına rehberlik etmektir.

Çocukluğun en büyük zevklerinden biri “Ben bunu kendim yaptım!” diyebilmektir. Kuşkusuz çocuğu en mutlu edecek şey, büyümesi ve olgunlaşmasıyla beraber bir şeyleri kendisinin yapabilmesinin başarısının, anne ve babası tarafından ona hissettirilmesidir. Ayakkabılarını kendisinin bağlaması, yemek masasından tabağını kaldırması ona büyüdüğünü hissettiren yeteneklerinden sadece bazılarıdır. Bu örnekler bize gelişim sürecinde **yetenekler** ve **sorumluluk almanın** ne kadar bağlantılı olduğunu gösteriyor.

Anne ve babalar, çocukları için daha iyi olacağını düşündükleri konularda, onlar adına kararlar almak zorundadırlar. Bu süreçte çocuklara hiçbir sorumluluk yüklenmez, onlardan hiçbir şey beklenmezse, burada tehlike var demektir. Böyle bir tutumla, çocuğumuzun birey olma duygusunu tatmasını engeller, bağımlı olarak yetişmesine kaynaklık etmiş oluruz. Buna paralel olarak da sorumluluk almaktan kaçan bir çocuk yetiştirmiş oluruz. Çocuğa sorumluluk verirken onun kapasitesini aşacak, potansiyelini zorlayacak isteklerde bulunursak da çocuk sorumluluk almaktan kaçınacaktır. Onun yaşına ve yeterliliklerine uygun sorumluluklar seçmeli, çocuğu yetersizlik duygusuyla karşı karşıya getirmemeliyiz. Mesela çocuğa ev işlerinin düzenlenmesine katkıda bulunabileceği sorumluluklar verilebilir; masayı temizlemek, evcil hayvanın yemeğini vermek, odasını toplamak gibi. Böylece çocuk ailenin bir üyesi olarak kendini önemli hisseder. Çocuk sorumluluğunu yerine getirdiği ve başardığından dolayı mutlaka kutlanmalıdır.

Unutulmamalıdır ki, sorumluluk alma, bir çocuğun özgüven geliştirmesi, bağımsızlık kazanması ve kendi ayakları üzerinde durması geliştirmesindeki en önemli becerilerden biridir.

SORUMLULUK KAVRAMININ KAZANDIRILMASINDA EVDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN NOKTALAR

- Çocuğunuzun sorumluluklarını belirlemesine yardımcı olabilir, sorumlulukları üzerine konuşabilirsiniz. Çocuğunuza kendi sorumluluklarını seçmesi için fırsat vererseniz, sorumluluklarını daha istekli bir şekilde yerine getirecektir.
- Belirlenen sorumlulukları aile üyeleriyle birlikte listeleyip herkesin görebileceğı bir yere asabilirsiniz. Sorumluluklarını ona anlatırken onun sorumlulukların resmini yapması hem görevlerini daha iyi anlamasına yardımcı olacak, hem de eğlenmesini sağlayacaktır.
- Çocuğunuzun belirsiz bir görevin altına itmeyiniz. Ona mutlaka neyi yapması gerektiğini anlatıp, sorumluluğunu yerine getirdiğı ilk zamanlarda mutlaka rehberlik ediniz.
- Geri bildirim vermeyi kesinlikle unutmayınız. Bu, onun başarısının farkında olduğunuzu ona hissettirecek ve ona güven verecektir.
- İşler sizin istediğiniz kadar iyi yapılmadığında üzölmeyin. Çocuğunuzun denediğı için gurur duyması ve tekrar deneme cesaretini taşıması daha önemlidir.
- Verdiğiniz sorumluluğı yerine getirmekte zorlanırsa sakinliğinizi koruyup nerede takıldığını bulmaya çalışarak ona yardımcı olunuz. Gerekirse sorumluluğı üzerinde düzenleme yapabilirsiniz.
- Birlikte belirlediğiniz görev ve sorumluluklar üzerinde sık sık durun. Haftalık olarak değerlendirme görüşmeleri yapabilirsiniz.

**TED DENİZLİ KOLEJİ
PDR BİRİMİ**